

JÜRGEN HABERMAS

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Πρόλογος του συγγραφέα για την ελληνική έκδοση

Μετάφραση:

Λ. Αναγνώστου - Α. Καραστάθη

Α Λ Ε Ξ Α Ν Δ Ρ Ε Ι Α

Περιεχόμενα

Εργοβιογραφία	9
Πρόλογος για την ελληνική έκδοση	11
Πρόλογος	13
1. Η συνείδηση του χρόνου στη νεωτερικότητα και η ανάγκη της για αυτοβεβαίωση	15
<i>Παρέμβαση σχετικά με τις θέσεις του Benjamin για τη φιλοσοφία της ιστορίας</i>	27-32
2. Η έννοια της νεωτερικότητας στον Hegel	41
<i>Παρέμβαση στις Επιστολές του Schiller για την αισθητική παιδεία του ανθρώπου</i>	66
3. Τρεις προοπτικές: αριστεροί εγελιανοί, δεξιοί εγελιανοί και Nietzsche	73
<i>Παρέμβαση σχετικά με την παλαίωση του «παραδείγματος» της παραγωγής</i>	102
4. Η είσοδος στη μετανεωτερικότητα: Ο Nietzsche ως κεντρικός άξονας	113
5. Η διαπλοκή μύθου και διαφωτισμού: Horkheimer και Adorno	139
6. Η κριτική της μεταφυσικής ως υπονόμηση του δυτικού ορθολογισμού: Heidegger	169
7. Υπερθεματισμός έναντι της εκχρονισμένης φιλοσοφίας των απαρχών: η κριτική του Derrida στον φωνοκεντρισμό	203

<i>Παρέμβαση σχετικά με την άρση της ειδολογικής διάκρισης μεταξύ φιλοσοφίας και λογοτεχνίας</i>	232
8. Μεταξύ ερωτισμού και γενικής οικονομίας: Bataille	263
9. Αφαίρεση του προσωπείου των επιστημών του ανθρώπου μέσω της κριτικής του Λόγου: Foucault	295
10. Απορίες μιας θεωρίας της εξουσίας	329
11. Μια άλλη διέξοδος από τη φιλοσοφία του υποκειμένου: επικοινωνιακός εναντίον υποκειμενοκεντρικού Λόγου	363
<i>Παρέμβαση στον Καστοριάδη: «Η φαντασιακή θέσμιση»</i> ..	402
12. Το κανονιστικό περιεχόμενο της νεωτερικότητας	413
<i>Παρέμβαση για την οικειοποίηση της κληρονομιάς της φιλοσοφίας του υποκειμένου από τη θεωρία των συστημάτων του Luhmann</i>	451
Σημειώσεις	473

Νεωτερικότητα και Μεταμοντέρνο, Διαφωτισμός και Μεταϊστορία: το πλέγμα που σκιαγραφούν αυτοί οι διάσημοι πλέον όροι σημαδεύει την αυτοεικόνα του ευρωπαϊκού - αμερικανικού πολιτισμού και την όλο και πιο επίμονα εξορκιζόμενη υπέρβασή του. Φαινόμενα που σφράγισαν τους νεώτερους χρόνους, όπως η δημοκρατία και το φυσικό δίκαιο, η πολιτική οικονομία και η κριτική της, ο εξορθολογισμός του κράτους, της κοινωνίας και της καθημερινής ζωής, η διαλεκτική ατόμου και κοινωνίας, η αυξανόμενη απόσταση μεταξύ γνώσης και πίστης, η αυτονόμηση των πεδίων της επιστήμης, της ηθικής και της αισθητικής, βρίσκονται σήμερα, μετά από αλληπάλληλες κρίσεις και μετασχηματισμούς, στο στόχαστρο της «μεταμοντέρνας» αμφισβήτησης. Στη διαμάχη για τη φύση της νεωτερικότητας και το ξεπέρασμά της, που ξέσπασε στις αρχές της δεκαετίας του '80 με πρωτεργάτη τον Habermas, φωτίζεται επομένως μια ολόκληρη εποχή και αναζητούνται οι πιθανές προεκτάσεις της.

Έργο ενός από τους τελευταίους οικουμενικούς στοχαστές, κριτική επισκόπηση της νεώτερης φιλοσοφίας (από τον Hegel και τον Nietzsche ως τον Adorno και τον Heidegger), αντιπαράθεση της θεωρίας της επικοινωνιακής δράσης με τα κυριότερα ρεύματα της σύγχρονης σκέψης (Derrida, Bataille, Foucault, Καστοριάδης, Luhmann), ο *Φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας* παραμένει η πιο σφαιρική και συστηματική συμβολή στο κεντρικό αυτό θέμα του τέλους του αιώνα μας.